

**Szanowny Pan Włodzimierz Pietrocuk
Starosta Powiatu Hajnowskiego**

Starostwo Powiatowe w Hajnówce
Ul. Aleksego Zina 1
17-200 Hajnówka

Do wiadomości:

Pani Anna Wilińska, Dyrektor Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych

Białystok /Hajnówka/Trzcianne/Warszawa, dnia 28 lutego 2011 roku

**Stanowisko organizacji pozarządowych zaproszonych do udziału w Radzie
Programowej Platformy współpracy na rzecz zrównoważonego rozwoju
rejonu Puszczy Białowieskiej.**

Po przeanalizowaniu części merytorycznej projektu oraz projektu Statutu działalności platformy dialogu i współpracy w ramach projektu „Platforma współpracy na rzecz zrównoważonego rozwoju rejonu Puszczy Białowieskiej” stwierdzamy, iż:

- 1) Jednym z głównych i często wymienianych celów projektu (pkt 1.6, 4.5.3 projektu, § 2, pkt 3 statutu) jest zachowanie wartości przyrodniczych Puszczy i zachowanie jej bioróżnorodności, w myśl V celu osi priorytetowej POiŚ, oraz przywoływanych dyrektyw i konwencji (pkt 5 projektu).

Aktualnie największą przeszkodą w osiągnięciu tego celu jest planowa gospodarka leśna prowadzona m.in. w obszarach Puszczy o dużej wartości przyrodniczej. Zagrożenie to jest nazbyt klarowne, a podjęcie wobec niego przeciwdziałań jest możliwe bez długotrwałych debat i dyskusji. Niestety, projekt pomija to zagrożenie. Działania projektu koncentrują się na mniej istotnych problemach, co marginalizuje znaczenie problemu kluczowego - gospodarki leśnej w cennych przyrodniczo miejscach Puszczy Białowieskiej. Dlatego też zaplanowane w projekcie działania nie dotyczą najważniejszego naszym zdaniem zagadnienia i nie pozwalają tym samym na osiągnięcie wskazanego w projekcie celu, jakim jest skuteczna ochrona bioróżnorodności Puszczy i jej wartości przyrodniczych znajdujących się aktualnie pod presją gospodarki leśnej nie uwzględniającej konieczności ochrony najcenniejszych gatunków i siedlisk przyrodniczych.

- 2) Skład Rady Programowej został skompletowany niezgodnie z wytycznymi CKPŚ (pismo ZV/wp/3652-127/11). Bardzo marginalnie potraktowano w niej przedstawicieli instytucji naukowych prowadzących działania na terenie Puszczy. Pomimo wyraźnych zaleceń CKPŚ brakuje w niej przedstawiciela organizacji aktywnie działającej w ostatnim czasie na terenie Puszczy Białowieskiej – Greenpeace Polska. Skład Rady zdominowany jest natomiast przez przedstawicieli Lasów Państwowych (aż 4 osoby), oraz samorządów. Dotychczasowe, liczne spotkania organizacji pozarządowych, w trakcie których próbowano osiągnąć konsensus z udziałem osób, które znalazły się na zaproponowanej liście Rady Platformy kończyły się niepowodzeniem. Jak wiemy z doświadczenia - taki skład grupy, bez profesjonalnego moderatora, oraz niezależnych ekspertów, posługujących się rzetelnymi, weryfikowalnymi danymi nie umożliwia rzeczowej dyskusji i rozstrzygnięcia sporów, a tym bardziej jednogłosego podejmowania decyzji przez Radę Programową Platformy, o czym mowa w § 5, punkt 1 projektu statutu.
- 3) Kluczowe działania projektu stanowią: kampania informacyjna oraz edukacja ekologiczna (punkt 4, z 3; z 5 projektu). Warunkiem zaplanowania i przeprowadzenia rzetelnego programu edukacyjnego jest zaangażowanie do projektu przedstawicieli instytucji naukowych, prowadzących badania na terenie Puszczy. Pomimo wytycznych CKPŚ ujętych w piśmie ZV/wp/3652-127/11 zostali oni bardzo marginalnie potraktowani w Radzie Programowej. W planie realizacji przedsięwzięcia brak jest informacji o planach współpracy z nimi w trakcie realizacji projektu, natomiast duży nacisk położono na współpracę z (licznie reprezentowaną w Radzie Programowej) instytucją Lasów Państwowych, której przedstawiciele otwarcie krytykują formułowane przez autorytety naukowe metody ochrony Puszczy, oraz uparcie lansują model jej ochrony poprzez eksploatację. Prowadzona w takim duchu edukacja społeczności lokalnej przyczyni się jedynie do dalszej dezinformacji, pogłębiania stereotypów w społeczeństwie i braku zrozumienia postulatów zachowania naturalnego charakteru Puszczy.
- 4) Projekt zawiera nieprawdziwe informacje, które mogą mieć duży wpływ na ocenę wniosku i przyznanie dotacji. W punkcie 3.1 projektu czytamy, że przedsięwzięcie o podobnym temacie nie było dotychczas realizowane na obszarze objętym projektem. W rzeczywistości dotychczas realizowane były i są bardzo podobne projekty, np.:
- a. Projekt "Puszcza bez granic" rozpoczęty w czerwcu 2001 r. przy finansowym wsparciu Duńskiej Agencji Ochrony Środowiska Biura Współpracy Ochrony Środowiska w Europie Centralnej i Wschodniej (DANCEE). Jego celem było inicjowanie, wspieranie i wzmacnianie działań społeczności lokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju Regionu Puszczy. Działania projektu realizowane były w płaszczyznach:
 - łączenie i wspieranie działań społeczności i organizacji lokalnych,
 - zachowanie i ochrona dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego regionu,
 - edukacja przyrodnicza,
 - rozwój turystyki przy wykorzystaniu walorów przyrody i kultury;
 - b. Podlaskie Regionalne Forum Wymiany Wiedzy o Środowisku PREFEKT powołane przez Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży w ramach projektu pod tytułem "Potencjał Badawczy w Rozwoju i Zrównoważonym Zarządzaniu Bioróżnorodnością – BIOCONSUS" finansowany przez 7. Program Ramowy Wspólnoty Europejskiej (FP7 2010-2013), umowa o dotację nr 245737. Projekt stanowi odpowiedź na pilną

potrzebę wymiany wiedzy na temat środowiska naturalnego pomiędzy sektorem prac badawczo-rozwojowych a władzami, decydentami, planistami, grupami interesu, przedsiębiorstwami oraz ogółem społeczeństwa, a także dyskusji publicznej na temat roli bioróżnorodności w gospodarczym rozwoju regionu.

- c. Projekt "Kraina Żubra – Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich w Regionie Puszczy Białowieskiej w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe" realizowany przez Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Puszcza Białowieska w ramach Schematu I Pilotażowego Programu Leader+. Założenia: stworzenie Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich (ZSROW) tj. "Strategii Rozwoju Regionu Puszczy Białowieskiej – Centralnej Części Krainy Żubra"; budowanie w ramach Schematu I partnerstwa publiczno-prywatnego, czyli tzw. Lokalnej Grupy Działania składającej się z przedstawicieli lokalnych samorządów, organizacji pozarządowych oraz osób zaangażowanych w lokalny biznes, których głównym zadaniem będzie wypracowanie wizji rozwoju obszaru objętego projektem.

Realizacja kolejnego, bardzo podobnego w swoich założeniach projektu pt. „Platforma współpracy na rzecz zrównoważonego rozwoju rejonu Puszczy Białowieskiej” na tym samym obszarze będzie jedynie dublowaniem przeprowadzonych, bądź prowadzonych właśnie przez inne instytucje działań, a tym samym marnotrawstwem środków publicznych.

5) Zgodnie z § 2 projektu statutu Rady Programowej, Rada ma pełnić jedynie funkcję opiniodawczo-doradczą. Stanowiska Rady nie będą wiążące dla beneficjenta. Dlatego też nasza opinia nie będzie miała faktycznego wpływu na realizację założonych w projekcie celów, a obecność reprezentantów organizacji pozarządowych będzie miała charakter fasadowy.

Ze względu na w/w powody rezygnujemy z udziału w Radzie Platformy.

Z wyrazami szacunku,

Adam Bohdan, Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Oddział Podlaski, 15 -082 Białystok, ul. Świętojańska 22/1

Janusz Korbel, Towarzystwo Ochrony Krajobrazu, ul. Tamary Sołoniewicz 2, 17-200 Hajnówka

Małgorzata Górską, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Podlaskie Biuro Regionalne, ul. Wojska Polskiego 12/1, 19-104 Trzcianne

Piotr Nieznański WWF Polska, ul. Wiśniowa 38, 02-520 Warszawa